

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 393/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II č. k. 33 Cb 83/2012-947 z 18. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2016 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 33 Cb 83/2012-947 z 18. marca 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

«1. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 33Cb/83/2012 sa sťažovateľ ako žalobca domáha náhrady škody voči žalovanému [REDACTED]... (ďalej len „žalovaný“), titulom porušenia zmluvných povinností z úverových zmlúv uzavretých medzi žalovaným a úpadcom [REDACTED].. (ďalej len „úpadca“) a úmyselným konaním žalovaného voči dobrým mravom.

2. Sťažovateľ je správcom konkurznej podstaty úpadcu, na ktorého majetok vyhlásil dňa 13.02.2013 Okresný súd Košice I uznesením č. k. 31K 48/2012 zo dňa 04.02.2013 konkurz. Do funkcie správcu bol sťažovateľ ustanovený uznesením Okresného súdu Košice I dňa 20.05.2013, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 102/13.

3. Úpadca žalobou doručenu dňa 13.06.2012 Okresnému súdu Košice II uplatnil voči žalovanému náhradu škody vo výške 71.150.469,86 EUR s príslušenstvom vo výške 9,5 % ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému až do zaplatenia a trovy konania.

4. Písomným podaním datovaným dňa 15.02.2016, ktoré bolo Okresnému súdu Košice II doručené dňa 17.02.2016, sťažovateľ ako žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu - rozšírenie žaloby o sumu 50.458.530,14 EUR s 8,05 % úrokmi z omeškania ročne od 15.02.2016 do zaplatenia.

5. Sťažovateľ tak navrhol, aby súd pripustil zmenu návrhu na začatie konania a žalovaného zaviazal celkovo na zaplatenie sumy 121.609.000,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 71.150.469,86 EUR odo dňa doručenia žaloby žalovanému až do zaplatenia a úrokom 8,5% ročne zo sumy 50.458.530,14 EUR odo dňa 15.02.2016 až do zaplatenia, ako aj na úhradu trov konania, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

6. Okresný súd Košice II doručil sťažovateľovi dňa 31.03.2016 uznesenie zo dňa 18.03.2016, z ktorého vyplýva, že písomné podanie sťažovateľa zo dňa 16.02.2016 konajúci súd podľa § 95 Občianskeho súdneho poriadku posúdil ako zmenu žaloby, pričom rozhodol

tak, že zmenu žaloby nepripúšťa; proti uvedenému uzneseniu sťažovateľ, z ďalej uvedených dôvodov, podáva túto sťažnosť.»

Sťažovateľka uviedla, že v dôsledku nesprávneho postupu okresného súdu stratila možnosť úspešne uplatňovať v súdnom konaní náhradu škody vymedzenú v podaní z 15. februára 2016 vo výške 50 458 530,14 € bez toho, aby žalovaný nemohol úspešne vzniesť námietku premlčania, pretože premlčacia lehota nároku na náhradu uvedenej škody uplynula 20. februára 2016. Sťažovateľka sa domáhala rozšírenia žaloby o náhradu škody o sumu 50 458 530,14 € na podklade znaleckého posudku č. 300-17/2016 vyhotovenom znaleckou organizáciou [REDAKOVANÉ], znalecký ústav v odbore ekonomiky z 12. februára 2016, účelom ktorého bolo stanovenie celkovej výšky škody spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti žalovaného zo zmlúv uzavretých medzi úpadcom a žalovaným. Sťažovateľka zdôraznila, že v danej právnej veci okresný súd na pojednávaní konanom 1. decembra 2015 uskutočnil len výsluch účastníkov konania, nevykonal žiadne iné dôkazy a pojednávanie odročil na neurčito; zároveň uložil zástupcom účastníkov konania, aby predložili alebo navrhli návrhy na vykonanie dokazovania a v lehote 30 dní zaslali súdu a protistrane písomné vyjadrenie k predmetu sporu spolu s návrhmi na vykonanie dokazovania a listinnými dôkazmi.

Sťažovateľka uviedla, že si síce mohla uplatniť svoj nárok na náhradu škody vo výške 50 458 530,14 € s prísl. samostatnou žalobou na tom istom súde, avšak pre *„rozšírenie žaloby sa sťažovateľ rozhodol s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania t.j. aby v konaní, v ktorom sa na základe toho istého právneho základu a medzi tými istými účastníkmi vo veci už koná, bolo rozhodované a rozhodnuté o celom jeho nároku na náhradu škody voči žalovanému, keďže v konaní nedošlo k žiadnemu dokazovaniu vo veci“*.

Okresný súd napadnutým rozhodnutím podľa sťažovateľky nezdôvodnil, z akých dôvodov nepripustil zmenu žaloby o sťažovateľkou uplatnené:

- zákonné úroky z omeškania od 15. februára 2016 vo výške 8,05 % ročne, hoci ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú netreba dokazovať;

- sumu 50 458 530,14 € napriek tomu, že znalecký posudok obsahuje zrejme určenie a odôvodnenie tejto sumy a súčasne preukazuje celú uplatnenú škodu vo výške 121 609 000 € s prísl.

Podľa sťažovateľky okresný súd vecne, presvedčivo a logicky postupujúc podľa § 95 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) neodôvodnil svoje rozhodnutie, keď neuviedol argumenty, v akom rozsahu už bolo vykonané dokazovanie a prečo by doterajšie dokazovanie nemalo postačovať pre rozhodnutie o pripustení zmeny žaloby.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] správcu konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 33Cb/83/2012-947 zo dňa 18.03.2016 porušené boli.

Uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 33Cb/83/2012-947 zo dňa 18.03.2016, Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Košice II, aby o nej znovu konal a rozhodol.

Okresný súd Košice II je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia na účet advokáta [REDAKOVANÉ]... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 59/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nestranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Sťažovateľka namieta, že uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že okresný súd svoje rozhodnutie neodôvodnil, rozhodnutie je nesprávne, nespravodlivé, arbitrárne a v rozpore so zákonom.

Podľa § 95 ods. 1 OSP navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo ku zmene.

Dispozícia účastníka konania, ktorou chce meniť svoj návrh, nie je neobmedzená. Zmenený návrh je vo svojej podstate novým návrhom, o ktorom rozhoduje súd v tom istom (pôvodnom) konaní. Je na rozhodnutí súdu, či pripustí alebo nepripustí zmenu návrhu. Pokiaľ by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenom návrhu, súd zmenu nepripustí a po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní o pôvodnom návrhu. Posúdenie, aké sú výsledky doterajšieho konania a či tieto môžu alebo nemôžu byť podkladom na konanie o zmenenom návrhu, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Súd pri svojej úvahe dbá najmä na hospodárnosť konania. Je to práve všeobecný súd, ktorý by o prípadnom zmenenom návrhu konal a rozhodoval, a preto nie je úlohou ústavného súdu hodnotiť, či doterajšie výsledky konania môžu alebo nemôžu byť podkladom na konanie o zmenenom návrhu (I. ÚS 20/2013).

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesenie sp. zn. 1 Cdo 92/2009 z 29. novembra 2010, podľa ktorého úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou žaloby, (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového

postupu; preto táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo ak by v prípade opravných konaní všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na podstatu základného práva na súdnu ochranu okresný súd nemohol tým, že využil svoje oprávnenia dané mu § 95 ods. 2 OSP pri rozhodovaní o nevyhovení pripustenia zmeny žalobného návrhu, porušiť základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

K tomuto rozhodnutiu sa podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudcu Milana Čalíka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016